

da je že v svojem poročilu dovolj podrobno obrazložil svoj korak, ki je bil v tem pogledu po njegovem mnenju popolnoma upravičen. S to izjavo se je zadovoljila tako tov. Zupančičeva, kakor tudi ostali člani. Poročiloma o skupščini je sledilo predavanje tov. Ledineka »O osnovah sodobnega šolskega dela«, kateremu je članstvo sledilo z velikim zanimanjem ter njegova temeljita izvajanja, podkrepljena s primeri iz njegovega šolskega dela, nagradilo z velikim aplavzom. Z veseljem je vzelo članstvo na znanje, da bo ob prvi priliki še podal drugi del svojega referata.

Pri predlogih se je razpravljalo najprej o društveni prireditvi, ki naj bi bila prihodnje leto v maju ali juniju povodom polnoletnosti Nj. Vel. kralja Petra II. Za določitev podrobne sporeda te prireditve se je izvolil odbor štirih članov in to: tov.: Zupanova, Dernač, Sancin, Vidmar.

Tov. Aparnik je podal poročilo o reorganizaciji »Učiteljske tiskarne« in njenem delu ter vabil članstvo naj podpirajo to podjetje, ki je last učiteljsstva.

Prihodnje zborovanje je predvideno v februarju v Brežicah.

Da bi se poživilo delo na naših zborovanjih, izražamo željo, da se jih tudi članstvo iz zahodnega dela našega sreza udeležuje številneje.

R. Ivanuš, preds. Rozin-Tomše, tajnica.

— + JUU SRESKO DRUŠTVO PTUJ je zborovalo v soboto, 14. decembra m. l., ob 9. uri v Mladiki v Ptuju. Zborovanja se je udeležilo 95 članov, to je 58,64 %.

Po pozdravu na navzoče je tov. predsednik uvodoma prečital odlok kr. banske uprave, ki dovoljuje zborovanja. — Poročilo predsednika o banovinski skupščini, o delu sekcije in o organizacijskem gospodarskem stanju je članstvo z zadovoljstvom vzelo na znanje. K poročilu o okoliščinah in stanju akcijskega odbora je članstvo zavzelo soglasno odobrilno stališče in naziranje sekcijkega vodstva. Izrazilo je željo, naj vztraja banovinski akcijski odbor na svoji dosedanjih poti ter mu je hvaležno za vse dosedanje delo. Postopanje centralne glede centralnega akcijskega odbora je članstvo vzelo na znanje in odobrilo. Z odobravanjem je članstvo tudi sprejelo poročilo vztrajanja sekcijkega vodstva glede ustvaritve enotne jugoslovenske učiteljske organizacije in zblizanja s tovariši Hrvati.

Tovariš nadzornik Vizjak Ciril je nato prečital razpis banske uprave, zadevajoč osnutek seznama najpotrebnejših učil, ki naj bi jih imela vsaka tudi najmanjša ljudska šola. Stavljena in osvojen je bil po kratki debati predlog, da dobij vsaka šola en prepis seznama, ki ga pri učiteljskem svetu razmotriva in pri prihodnjem zborovanju nato stavi predloge v izpolnitve.

Nato se je v obliki debate, ki jo je vodil tovariš nadzornik Vizjak, vršila razprava o vzrokih padanja leve pisave in lepih spisnih oblik. Po ugotovitvi glavnih ovir uspešnega lepopisnega pouka, ki jih je izneslo učiteljsvo in ki so: premala paznja na pravilno pisanje sploh; obilica nagle pisanja pri realijah; nesistematično slab material, zlasti monopolni zvezki; manjša pozornost za uporabo pisalnih sredstev; okornost otrok; prevelika obremenitev otrok s fizičnimi deli doma; nervoznost otrok itd. je tovariš nadzornik nakazal pot, po kateri bi izboljšali s pravilnim in smotnim lepopisnim poukom pisavo ljudskošolske dece. K zaključku se je ugotovilo, da je potrebno: 1. Temeljiti pregled pisemnih izdelkov; paznja na lično obliko, oblikovne pogoje; zahtevati je lepo in pravilno obliko črk; površni izdelki naj se ponove; ker zgledi vlečejo, naj se učitelj prizadeva, da piše lepo. 2. Narečne realne snovi v dnevnikih je treba omejiti, nadomestiti naj se z dispozicijo, ilustracijami ali legendo; upošteva naj se načelo samodelavnosti. 3. Na šoli mora biti program sistematičnega in načrtnega dela. V učencih je zbuditi zanimanje za vestno in temeljito pripravo. 4. Vaje za urjenje ročne spretnosti; pokazati sestavne dele v veliki, pretirani obliki; vaje v zraku, na papirju ali na tabli; opozarjanje na črkovne elemente. 5. Tehnički pripomočki: peresnik, pero (krogličasto pero), papir (zvezki); priporočljive so lepopisne mape. 6. Pravilno držanje trupa.

Največ debate je izzvalo vprašanje pedagoške škrinjice, kako se je obnesla nova odredba glede poletne olajšave pouka. Soglasno se je ugotovilo: da je šolski obisk olajšavev skrajno slab, da ta novost slabo vpliva i na obisk ostale dece; uredba o obravnavi zamud je neprimerna in je nujno, da se uredba spremeni, izločijo naj se domači činitelji, zamude se naj obravnavajo oblastveno in to po učiteljskih svetih in po srezih. — Debata o kurivu in pavšalu kuriva učiteljsstvu je ugotovila, da je sedanja normirana količina pre-majhna, cena današnjim razmeram zelo neprimerna in da bi bilo pravilneje, če bi učiteljsvo prejemale kurivo v naturi. — Bil je iznesen še apel, naj organizacija stori vse in naj vendar javnost in merodajni činitelji uvidijo, da je stanje uradništva več kakor nezno in da je povišanje prejemkov drž.

uslužbenstvu državljanska in nacionalna nujnost.

Ko je tovariš predsednik sprejel vest, da je preminul prosvetni minister dr. Anton Korošec, je pozval zborovalce, da v znak žalovanja vstanejo in zakličejo velikemu sinu slovenskega naroda, borcu za Jugoslavijo, Slovencu in Jugoslovanu trikratni »Slava!«. Nato je predsednik zborovanje zaključil.

Prihodnje zborovanje se bo vršilo v soboto, 8. februarja 1941.

Preds.: Zupančič Drago. Tajnik: St. Stanič.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO SV. LENART V SLOVENSkih GORICAH je imelo svoje zborovanje v soboto, dne 14. decembra 1940, na državni ljudski šoli pri Sv. Lenartu v Slovenskih goricah, ob udeležbi 36 članov oziroma članic.

Po uvodnem pozdravu je tov. predsednik posebej pozdravil novopristopivše tovariše ter prečital odlok o zopetni dovolitvi zborovanj. Nato je podal obširno poročilo o poteku banovinske skupščine ter o njenih sklepih.

Po poročilu se je razvila živahna debata, v kateri je delegat dajal odgovore na vprašanja o svojem postopku na skupščini. V debato sta posegala tov. Majhen in tov. Kert.

Blagajnik je podal poročilo o stanju blagajne ter pri tem pozval navzoče članstvo, naj redno plačuje svoje prispevke.

Sledilo je predavanje tov. predsednika o zgodovini Sv. Lenarta v Slov. goricah. Predavanje je bilo zanimivo in izčrpno, izneseni podatki bodo lahko služili učitelju, ki ni domačin, za snov pri zgodovinskem in domoznanskem pouku. Tov. Kert je tudi predlagal, da naj se zbere gradivo še za ostale kraje Slov. goric, uredi in izda.

Pri slučajnostih je bil soglasno sprejet sledeči sklep:

Protestiramo proti napadu na delegacijo v uvodniku »Po skupščini«, kjer se napadajo delegati radi glasovanja proti sekcijskemu proračunu, ker je bilo našemu delegatu naročeno s strani članstva, da tako postopa.

Pri prihodnjem zborovanju naj pripravi članstvo vprašanja za škrinjico.

Ker so po dolgem času spet dovoljena naša zborovanja, pozivamo vse članstvo, da se jih redno udeležuje ter na ta način aktivno sodeluje v skupni borbi za izboljšanje našega stanovskopolitičnega in materialnega položaja s posebnim ozirom na kritične čase, v katerih živimo!

Rogl Fran, preds. Jurjašević R., tajnik.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO GORNJI GRAD je zborovalo v soboto, 14. dec. 1940, v Mozirju ob navzočnosti 32 članov od 49. Na novo je pristopila tovarišica Vrhovec Olga iz Radmirja. — Tov. predsednik je takoj v uvodu javil, da je ta dan preminul prosvetni minister dr. A. Korošec, orisal je njegovo življenjsko pot in podčrtal pokojnikove zasluge za ustvaritev skupne države Slovencev, Hrvatov in Srbov. Nato je pozdravil tov. sreskega šol. nadzornika Kotnika Zorka in izrazil željo za trajnim sodelovanjem z njim, kadar bo treba prinašati deleže k skupnemu napredku okraja. Čestital je tov. Petraču in tov. Mašetu — kakor tudi drugim, ki jim poprej ni imel take prilike — ob prejemu odklikovanj reda Sv. Save IV. stopnje. Besedo je povzel g. sreski načelnik. Po krajšem nagovoru, ki je v njem izrazil posebno veselje, da je delo odklikovanih učiteljev in s tem učiteljsva sploh našlo priznanje na višjem mestu, je izročil odklikovancema odklikovanji. Tov. predsednik se mu je zahvalil za lepe besede in prešel k poročilu o banovinski skupščini, po katerem se je ugotovilo, da je kot delgat društva na banovinski skupščini dosledno zastopal naloge in interese tukajšnjega članstva. — Zaradi težkega materialnega položaja učiteljsva, ki se neprestano nanaglo slabša, pozivamo vodstvo sekcije, da stopi v stik z drugimi organizacijami in zahteva pri merodajnih činiteljih energične mere proti navijanju cen in zvišanje uradniških plač. Pridružujemo se resoluciji sreskega učiteljskega društva v Murski Soboti z dne 4. decembra 1940. Sekcija naj izposluje tudi izplačilo zaostale stanarine poročenim učiteljem. »Nekaj splošnih pripomb k preosnovi ljudskega šolstva« je podal tov. nadzornik Kotnik. Ravnatelj je poudaril prednost številnejših, dobro opremljenih, nižje organiziranih šol z zadostnim številom učiteljsva pred posameznimi »šolami — palačami«. Vsi učenci naj v šoli dobijo brezplačno vse potrebne učne knjige, pri nabavi katerih naj odloča kvaliteta in ne ime sestavljalca. Snov, ki naj je bo manj in naj bo predvsem vzgojna in življenjska, naj ne bo za vse tako različne kraje naše države enotna. Splošni učni načrt, ki naj določuje predvsem smotre šolskega dela, naj uvede banovinske učne načrte, v okviru katerih naj vsaka šola izdela svoj krajevni učni načrt. Zelo občutno je po šolah pomanjkanje sodobnih učil in novejšje literature po razrednih in učiteljskih knjižnicah. Za dražjo pedagoško literaturo naj se uvedejo zopet sreske učiteljske knjižnice. Šolsko delo je v veliki meri ovirano tudi zaradi nestalnosti učiteljsva in pogostih iz-

ostankov učencev, ki pa jih v okviru §§ 61. in 62. ni mogoče omejiti. Obravnava zamud naj se zopet prenese na sreska načelstva. — Potrebna je revizija šolske uprave, ki naj se poenostavi z ukinitvijo »Prosvetnega glasnika« in uvedbo šolskega vestnika, ki naj vsebuje čim več od sedaj posamezno prihajajočih odlokov, razpisov itd. in ki naj ga izdaja banovina. — Za ljudskošolske nadzornike naj se postavljajo le učitelji ljudskih šol. Šolska uprava naj se loči od politične. Pri preosnovi šolstva naj se upoštevajo vsi merodajni činitelji. — Tov. nadzornik pojasni vprašanje glede pomanjkanja drv za šole. — Določa se, da bo naslednje zborovanje v Radmirju.

Hudales Oskar, predsednik Gerkman Stane, tajnik.

Učiteljska tiskarna

—t Nazorno učilo za zgodovino je Iva Jančiča: Naša zgodovina v 3 delih. Za 65 din dobite knjigo, ki vam bo služila pri pouku v popolno zadovoljstvo.

—t Ko pridete v Ljubljano, Maribor ali Celje, ne pozabite obiskati Knjižarno Učiteljske tiskarne.

—t V Knjižarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani in v njenih podružnicah v Celju in Mariboru si boste lahko nabavili banovinske zvezke za šolske naloge, ki so vpeljani namesto državnih. — Risanke niso predpisane, zato uporabljajte one, ki jih izdeluje in prodajajo naše knjižarne.

—t Za pouk zgodovine in zemljepisja si nabavite zgodovinske in zemljepisne sličice. Serija 30 zgodovinskih ali 30 zemljepisnih slik stane 4 din.

—t Najprimernejša zabava in pouk so Kunstovi načrti elektrotehničnih aparatov; zbravjni aparat, električni zvonec, indukcij-ski aparat, telefon in mikrofoni. Vsak načrt stane 1,50 din.

Novosti na knjižnem trgu

—k Milena Mohoričeva: Korenove Saše učna doba — povest iz življenja slovenske učiteljice. Zenska založba Belo-modra knjižnica v Ljubljani 1940. — Za božič smo dobili knjigo, v kateri znana slovenska književnica obravnava v leposlovnih oblikih vrsto ženskih problemov, ki so že skozi vso našo dobo pe-reči, a stopajo zlasti nekateri med njimi vedno bolj v ospredje ter je njihova kočljivost v mnogem posledica razrvanosti današnjega družbenega življenja. — Glavno junakinjo Sašo spremljamo skozi študentovsko dobo in njene peripetije, razočaranja v šoli in doma ter v ljubezni na njeno službeno mesto v hribovsko vas. — Vkljub pomanjkanju dinamičnosti v dejstevovanju oseb in ideološkemu teoretiziranju na škodo umetniške plati dela, najdemo vendar tudi poglavja, ki ustrezajo tudi v tem pogledu in dovolj močno učinkujejo. Tako je vseskozi dobro podan pristrčen odnos med očetom in hčerko. Ganljivo je njeno razumevanje očetove življenjske tragike, ki jo prenaša dostojanstveno v ljubezni do lastne hčerke in do pevke Marije, ki pa je, kot omenjeno, preveč brezbarvno bitje. — Zlasti močno je podan opis dogodka s sošolko Amalijo, resnim dekletom, ki jo upropasti ljubezen do neodgovornega študenta. Tu se pisateljica dotakne dogodka, ki mora voditi zlasti študentko brez sredstev skoraj nujno v propast. — Vsekakor daje knjigi njeno upravičenost predvsem aktualnost problemov, ki jih odgrinja pisateljica z idejno pravilnim pogledom nanje, čeprav naniza

misli — kot omenjeno — za leposlovno obliko preveč esejiščno. Toda tendenca vkljub temu ne bo zgrešila svojega smotra in to je važno. Zenske naloge v današnji družbi, vzgojni problemi, odnos med možem in ženo, med otrokom in starši — vsi ti problemi so nakazani v tej knjigi. Sodobni poudarek ima tudi njena ugotovitev o pomenu dela: človek dobi pravi odnos do življenja šele takrat, kadar se mora boriti za kruh. V tem dobi pravi odnos do stvari, loči važno od nevažnega. — Zadnji del knjige pokaže Sašo kot učiteljico na vasi. V prizadevanju, najti pravi odnos do otrok in do njihovih staršev ter razumevanje njih življenja in mišljenja, hoče pisateljica nakazati pot učiteljice med ljudstvo. — Žal, da je prav ta del preveč fragmentaren, prekratki, da bi pokazal vso resničnost, ki jo doživlja danes učiteljica na vasi, zlasti tista, ki se žrtvuje, ki najde pot do ljudi in jo nastopi s samostojnim spoznanjem. Vendar pa bodo zlasti mlajše tovarišice, ki tipljejo in iščejo poti, našle marsikako zrno za svoje ravnanje. — Knjiga se dobi v vseh knjižarnah. Učiteljice, ki jo naročijo direktno pri založbi, imajo 15% popust. Knjižotrska cena za vezano knjigo je 96 din, za broširano pa 80 din. A. V.

—k O obdelovanju njivske zemlje — 3. zvezek knjižnice kmečke mladine, sestavljen inž. Primož Simonič, banovinski višji kmetijski svetnik in oddelkov. šef. Brošura je razdeljena na 5 glavnih odelkov kakor: kdaj obdelujemo zemljo, zakaj obdelujemo, kako obdelujemo zemljo, uspeh obdelovanja in sredstva za obdelovanje. Pisec knjižice, znani strokovnjak, je spisal brošuro prav po ljudno, lahko umljivo. V njej dobi vsak po deželski učitelj snov za praktični gospodarski pouk. Brošuro je izdalo občestvo učiteljev kmečkih nadaljevalnih šol in jo dobite za ceno din 6.— pri upraviteljstvu ljudske šole Ljubljana-Barje.

—k Seljačka sloga in klub ABC so izdali »Popis knjig«, ki jih je izdala in priporočila Seljačka sloga. S to brošuro hočeta Seljačka sloga in klub ABC svoje delo prikazati predvsem hrvatski javnosti. V knjižici so tudi aktualne razprave iz raznih področij gospodarskega, etnografskega in pedagoškega dela. Istotako je v knjižici razpisan tudi natečaj za nadaljnje razprave o teh problemih ter se pozivajo predvsem učitelji in dijaki, da se tega natečaja udeležijo.

—k »Majke za zdravje dece« je naslov tretje knjižice, ki je izšla v Mali knjižnici Seljačke sloge. Ta knjižica ima posebno vrednost, ker je prirejena za kmetijske matere ter razpravlja o negi dece. V tej knjižici so članki treh kmetic, nato znanih hrvatskih zdravstvenih organizatorjev in sicer dr. Nade Kovačić, vseučiliškega profesorja in predstojnika dečje klinike v Zagrebu dr. Ernesta Mayerhoferja in končno predsednika Seljačke sloge in urednika Male knjižnice Rudolfa Hercega. Knjižica ima 52 strani in stane din 1.— V nji so tudi poučne ilustracije.

Mali oglasi

Mali oglasi, ki služijo v posredovane in socialne namene občinstva, vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek Din 5.—

ZELIM ZAMENJATI MESTO

v kamniškem srezu ob avtobusni progi z mestom v laškem, celjskem ali brežiškem srezu. — Naslov v upravi »Učiteljskega tovariša«.

FR. P. ZAJEC izprašan optik in urar LJUBLJANA sedaj Stritarjeva ulica 6, pri franciškanskem mostu
Vaskovrstna očala, daljnogledi, barometri, toplomeri, hidro-ur, zlatnine in srebrnine. Kvalitetna optika.
Ceniki brezplačno.

TELEFUNKEN
Modeli za 1941

Popularni Telefunken-ov super 054 GWK
To je popoln super z novimi jeklenimi elektronkami. Nove »U«-elektronke približno mnogo toka, ne da bi zmanjšale učinek kakovosti.
Din 3700.—

Telefunken-ov veselusov 076 WK/GWK
Veselusov z ogromno rezervno energije. Opremljen je s 6 jeklenimi elektronkami. Ima 8 vglasilnih krogov, dvojno prestavo za iskanje postaj, magično oko in NAWI-membrano.
Din 5700.—

Telefunken-ov specialni super 065 WK/GWK
Koncertni super s 5 jeklenimi elektronkami, 6 vglasilnimi krogi in z magičnim očesom. Aparat ima veliko rezervno energije ter izborna izravnavo fadingsov. Elegantan kaseto iz orehovine.
Din 4800.—

Telefunken-ov največji super D 707 WKK
Razkošni super s 7 jeklenimi elektronkami in 7 vglasilnimi krogi. Predstopnja s posebnim vhodnim krogom. Ima napravo za avtomatično nastavitve postaj s 10 tipkami ter dvojne kratke valove od 13,7 m dalje. Opremljen je z vsemi tehničnimi odklikami. Izhodna energija 8 vatov.
D 707 WKK
Din 8650.—

„RADIO“, družba z o. z. V LJUBLJANI

Zimski plašči,
kostumi, kompleji,
obleke in bluze
samo zadnje novosti
v največji izbiri pri

Elite
Prešernova ulica 7-9
Ljubljana